

Omfanget af danskundervisningen af voksne indvandrere (i henhold til fritidsundervisningsloven) har udviklet sig således:

	1971/72	1974/75	1977/78	1980/81	1983/84
Antal deltagere	9.215	12.171	13.367	29.833	31.777

Udover den undervisning, der foregår efter ovenstående regler, foranstalter direktoratet for arbejdsmarkedsuddannelserne særlige kurser i dansk for arbejdsløse indvandrere med henblik på at give dem øgede muligheder for at genindtræde på arbejdsmarkedet. Der er her tale om foranstaltninger som led i bekæmpelsen af arbejdsløsheden blandt indvandrere, og disse kurser har derfor et specifikt arbejdsmarkedspolitisk sigte.

3. Forslag til ny ordning

De øgede uddannelsesmæssige krav til indvandrere og den omstændighed, at indvandringen ikke længere kan betegnes som et kortvarigt fænomen, har øget behovet for et selvstændigt lovgrundlag for undervisningen af voksne indvandre- re.

Man finder derfor, at reglerne om denne undervisning bør samles i en særlig lov, der kan fastsætte, hvad der skal gives indvandrere af undervisning, hvem der skal sørge for den, og hvorledes den skal finansieres og organiseres.

Man vil herved opnå en forenkling og samordning af den undervisning, der tilbydes indvandlerne, idet den undervisning, der nu gennemføres under henholdsvis fritidsundervisningsloven og lov om specialundervisning, samles under én lov. Såvel organisatorisk som pædagogisk har det vist sig uhensigtsmæssigt at etablere undervisningen efter to regelsæt.

Man har endvidere fundet, at det vil være mest hensigtsmæssigt at henlægge forpligtelsen til at sørge for undervisning af indvandrere til *amtskommunerne* – i lighed med den ordning der er gældende for kompenserende specialundervisning i henhold til lov om specialundervisning for voksne.

Derved vil man opnå en bedre udnyttelse af ressourcerne, idet de mange spredte undervisnings- tilbud kan koordineres, og man sikrer sig samtidig, at indvandlerne får et ensartet og relevant undervisningstilbud.

Det vil således blive amtskommunernes opgave at sørge for, at indvandlerne får relevante tilbud om undervisning i dansk sprog og danske kultur- og samfundsforhold, men opgaven vil blive vareta-

get af private skoler eller institutioner m.v. efter aftale med amtskommunen.

Efter fritidsundervisningslovens bestemmelser skal kommunen anvise lokaler, fore tilsyn med undervisningen og udrede lærerløn og lederhonorar, mens amtskommunen godkender undervisningen og på statens vegne anviser forskudsbeløb til dækning af kommunens udgifter. Efter lovforslaget opnås der en administrativ lettelse ved, at alle disse funktioner samles i én administration hos amtskommunen.

Man finder, at den oven for nævnte undervisning i dansk for arbejdsløse indvandrere, der etableres af direktoratet for arbejdsmarkedsuddannelserne, skal kunne videreføres, uanset vedtagelsen af det foreliggende forslag, idet denne undervisning har et særligt arbejdsmarkedspolitisk sigte og derfor ikke uden videre vil kunne erstattes af uddannelsesinitiativer, der ikke etableres ud fra arbejdsmarkedsrettede målsætninger.

4. Økonomiske konsekvenser

Forslaget vil betyde en omlægning af finansieringen fra de nuværende løvbundne tilskud til bloktilskud, idet amtskommunerne overtager de udgifter til lærerløn og lederhonorar, som hidtil er blevet afholdt af staten og kommunerne.

På årsbasis kan mindredgiften herved anslås til ca. 100 mill. kr. for henholdsvis staten og kommunerne. Amtskommunernes kompensation herfor i de generelle tilskud fremgår af nedenstående oversigt over de økonomiske konsekvenser.

Som følge af effektiviseringen af undervisningen forventes udgifterne til de ovennævnte poster at blive noget lavere end hidtil, men det har ikke været muligt at opgøre denne besparelse. Samtidig vil amtskommunerne dog kunne få øgede udgifter til administration af ordningen, til undervisningsmateriel og til lokaler.

Endvidere vil der blive en besparelse på ca. 2 mill. kr. for kommunerne som følge af den administrative lettelse ved flytningen af undervisningen til amtskommunerne, jfr. afsnit 5.

De økonomiske konsekvenser kan herefter opgøres således: